

Základní škola S V I T Á V K A
příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

pro školní rok
2008 - 2009

Preventista: Marcela Langrová

Realizátor: Základní škola
Komenského 157
Svitávka

Garant: Ředitelství ZŠ Svitávka

Obsah:

Úvod
Cíl minimálního preventivního programu
Charakteristika školy
Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole
Vzdělávání pedagogů
Primární prevence v rámci jednotlivých předmětů
I.stupeň
II.stupeň
Řešení přestupků
Informování žáků a rodičů
Spolupráce s jinými organizacemi
Volnočasové aktivity
Nadstavbové aktivity v rámci školy

Úvod

Prevence sociálně patologických jevů na základní škole zahrnuje především předcházení problémům s návykovými látkami, šikanou, výchovou dětí ke zdravému životnímu stylu a kvalitním mezilidským vztahům. Škola také podchycuje a řeší první příznaky patologického chování.

Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výuky a života školy. Ve spolupráci s rodiči budeme usilovat o formování takové osobnosti dítěte, která bude schopna se orientovat v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti—to vše s ohledem na svůj věk.

Dlouhodobé cíle – žáci

- trvale prohlubovat povědomí žáků.SPJ a o následcích, které mohou mít
- posilovat právní vědomí- kriminalita, předpisy, zákony
- osvojit si potřebné hygienické návyky a soc. dovednosti, zdravý životní styl
- posilování zdravého sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- konflikty řešit nenásilnou formou
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými

Dlouhodobé cíle – učitelé

- podporovat vzájemnou pozitivní komunikaci směrem ke kolegům a žákům
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- prohlubování týmové spolupráce

- zlepšit komunikaci mezi rodiči a školou
- zapojit rodiče do dění ve škole

Krátkodobé cíle

- zlepšit práci s třídou v třídnických hodinách
- spolupráce vyučujících na pomoci problémovým žákům
- zvyšovat vědomí kolektivní soudržnosti třídy – stmelování kolektivu
- rozšířit spolupráci s dalšími organizacemi
- zapojovat žáky do dění ve škole – podněcovat aktivity, které vedou vhodnému využití volného času dětí
- řešit aktuální problémové situace – záškoláctví, kouření, vulgární vyjadřování, šikana
- pořádat pro rodiče a veřejnost Dny otevřených dveří
- zařazení pravidelných třídnických hodin – práce s kolektivem třídy
- besedy s odborníky pro rodiče i děti

Charakteristika školy

Jsme základní škola s právní subjektivitou. Pracujeme podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT dne 30.4.1996 pod č.j.: 16847/96-2 s platností od 1.9.1996 3.-5. ročník , 8.-9.ročník a Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v 1.-2.a 6.-7. ročníku. V současné době navštěvuje školu 151 žáků, z toho I.stupeň 86 dětí a II. stupeň 65 dětí.

Garant programu a koordinace preventivních aktivit na škole

Garantem programu je ředitelství školy. Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá preventista sociálně patologických jevů jmenovaný ředitelem školy. V rámci své činnosti připravuje Minimální preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče, žáci a prostřednictvím webových stránek i veřejnost. Koordinátor spolupracuje s učiteli, dále s PPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

Vzdělávání pedagogů

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí sociálně patologických jevů spočívá v samostudiu všech učitelů školy, především metodika prevence. V rámci svých možností se pedagogové účastní aktivit zaměřených na prevenci. Bude jim poskytnuta nabídka programů, seminářů a školení zabývajících se touto tematikou.

Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

I. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod

např. výklad, předávání informací, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování, dramatická výchova....

1. třída

osobní bezpečí
základní zásady mezilidské komunikace
vztahy v dětském kolektivu
základní hygienické návyky
využití volného času
rodina – bezpečné místo

2. třída

lidské tělo
zdraví a jeho ochrana
zacházení s léky
režim dne
vztahy mezi lidmi
chování v krizových situacích

3. třída

pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti
zdraví a jeho ochrana
lidé kolem nás, multikulturní výchova
využívání volného času
ochrana proti obtěžování cizí osobou

4. třída

lidské tělo, odlišnosti mezi pohlavími
životospráva a důsledky nevhodných návyků
využívání volného času
pojmy z oblasti prevence – šikana, násilí, závislosti
vztahy v kolektivu

5. třída

domov, rodina, důvěra, vztahy
návykové a léčivé látky
vztahy v kolektivu
komunikace
pojmy z oblasti prevence – negativní vliv kouření a alkoholu
puberta
nebezpečí při komunikaci s cizími lidmi

Cíl prevence na prvním stupni

Po pěti letech by děti měly zvládat tyto kompetence

- definovat rodinu jako zámezí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- základní sociální dovednosti
- umět se ochránit před cizími lidmi
- základní hygienické návyky
- organizace volného času
- rozlišit léky a návykové látky
- pojmenovat škodlivost kouření a alkoholu a jiných návykových látek, znát jejich následky užívání
- umět odmítat

II. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci tak, aby byla probrána všechna témata, aby nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. Prevencí se zabývají vyučující v předmětech občanská výchova, rodinná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, besedy a přednášky.

6. třída

vhodná náplň volného času, zdravý životní styl
ochrana zdraví
rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
osobní bezpečí, způsob chování v krizových situacích
rizika zneužívání návykových látek
způsoby odmítání
centra odborné pomoci

7. třída

komunikace mezi lidmi
mezilidské vztahy
péče o zdraví, život s handicapem
sexuální výchova, vztahy mezi chlapci a děvčaty
osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí
drogy a jejich dělení, účinky, prevence

8. třída

působení drog na oběhový systém, nervový a dýchací systém
tělesné, duševní a sociální změny u závislého člověka
rozvoj sebepoznání a sebepojetí
řešení problémů, chování v krizových situacích, konflikty
agresivita, šikana, různé formy násilí
sexuální výchova, odlišnosti, deviace
drogová závislost, kontaktní centra

9. třída

rozvoj osobnosti, sebevědomí, sebepojetí
zdravé sexuální chování
volba životního partnera
sociální výchova, vztah k jiným kulturám, národnostem
komunikace
právní odpovědnost, trestní normy

Cíl prevence na druhém stupni

Žáci by měli zvládat před opuštěním základní školy tyto kompetence

pojmenovat základní návykové látky, orientovat se v trestně právní problematice návykových látek, znát jejich účinky na lidský organismus
zvládají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
znát významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku,
komunikovat se specializovanými službami – linky důvěry, krizová centra
správně se rozhodovat, odmítat
umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
orientovat se v problematice sexuální výchovy
bránit různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
zvládat základní sociální dovednosti
respektují odlišné názory a zájmy jiných lidí
spory se spolužáky řeší nenásilným způsobem

Informování žáků a rodičů

S Minimálním preventivním programem jsou rodiče seznámeni na třídních schůzkách třídním učitelem, žáci na třídnických hodinách. Dále bude veřejnost informována prostřednictvím školních webových stránek. Další informace budou poskytovány na konzultačních hodinách, kde může být poskytnuta metodická pomoc, případně zprostředkována konzultace s odborníkem či specialistou.

Řešení přestupků

Školní řád jasně vymezuje a ukládá:

Do školy žák nesmí nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu. Porušení tohoto ustanovení bude klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z něho vyvozeny patřičné sankce.

Budou sledovány i další sociálně patologické jevy – šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem

2. podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

Konzultační hodiny metodika

Denně 7.15 – 7.45 hod   Středa 13.00 – 14.00 hod   Dále podle potřeby a na základě domluvy.

e-mail:mlangrova@centrum.cz

Spolupráce s jinými organizacemi

Úřad městyse Svitávka
PPP Blansko a Boskovice
Městský úřad Boskovice
Policie ČR
Městská policie Boskovice
ZUŠ Boskovice, Letovice
Dům dětí a mládeže Letovice
Soukromé firmy v regionu
Pracovníci speciálních krizových a poradenských center

Metodické pomůcky

Videotéka – kabinet metodika
Knihovna – kabinet metodika
Nástěnka – I. patro

Nadstavbové aktivity v rámci školy

Přednášky a besedy s odborníky dle nabídky PPP Blansko
Beseda s kurátorem p. Kvapilem (pro žáky 8. třídy)
Sportovní soutěže a turnaje
Cyklistický výlet
Lyžařský kurz pro žáky 7. ročníku
Vánoční jarmark
Zájezd pro rodiče a děti
Divadelní představení

Volnočasové aktivity

Kroužky pracující při základní škole:

- zájmový český jazyk
- zájmová matematika
- rybářský

- základy ITC
- angličtina hrou
- zdravotnický
- španělština
- pohybové hry
- sportovní
- šachy
- pěvecký sbor

Kroužky ve spolupráci s DDM Letovice
sebeobrana
keramický
florbal
taneční

Ve Svitávce 1. 10. 2008

ředitel školy